

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permisivitatea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

CONSILIUL EUROPEI

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA a III-a

IN CAUZA RĂDULESCU ÎMPOTRIVA ROMÂNIEI

(Cererea nr. 31442/02)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

28 iunie 2007

Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile stabilite la articolul 44 paragraful 2 din Convenție. Acestei hotărâri i se pot aduce modificări de formă.

În cauza Rădulescu împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a III-a), statuând în cadrul unei camere formată din :

Domnii B.M. ZUPANČIČ, *președinte,*

C. BÎRSAN,

J.-P. COSTA,

Doamna A. GYULUMYAN,

Domnul DAVID THÓR BJÖRGVINSSON,

Doamnele I. ZIEMELE,

I. BERRO-LEFÈVRE, *judecători,*

și Domnul S. QUESADA, *grefier de secție,*

După deliberarea ce a avut loc în camera de consiliu, la data de 7 iunie 2007,

pronunță hotărârea următoare, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 31442/02) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, domnul Ștefan Rădulescu («reclamantul»), a sesizat Comisia Europeană a Drepturilor Omului la data de 1 martie 2002 în temeiul articolului 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Convenția).

2. Guvernul român («Guvernul») este reprezentat de agentul guvernamental, doamna R. Rizoiu, apoi de Dna. R. Pașoi, de la Ministerul Afacerilor Externe.

3. Reclamantul pretinde în temeiul articolului 6 paragraful 1 din Convenție și a articolului 1 din Protocolul nr. 1 asupra neexecutării de către administrație a unor hotărâri judecătorești definitive prin care se dispunea restituirea mai multor terenuri.

4. La data de 24 martie 2005, Curtea a decis comunicarea acțiunii. Prevalându-se de dispozițiile articolului 29 paragraful 3, ea a decis să examineze în același timp admisibilitatea și temeinicia cauzei.

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

5. Reclamantul s-a născut în anul 1930 și locuiește la București.

6. Prin două decizii datate 12 septembrie și 16 octombrie 1991, Comisia Județeană Olt, în aplicarea legii nr. 18/1991 referitoare la fondul funciar (« comisia județeană ») a respins cererile reclamantului pentru reconstituirea dreptului său de proprietate asupra două terenuri în suprafață de 2766 m² și respectiv 2500 m², situate în comuna Oporelu care aparținuseră părinților săi. Printr-o acțiune introdusă la Judecătoria Slatina, reclamantul a contestat aceste decizii.

7. La data de 16 octombrie 1991, comisia județeană i-a atribuit lui B.I. un teren în suprafață de 2641 m² al cărui amplasament coincidea parțial cu cel în suprafață de 2766 m² revendicat de reclamant.

8. Prin procesul-verbal din 11 noiembrie, 1994, comisia locală a comunii Oporelu pentru aplicarea legii nr. 18/1991 (« comisia locală ») l-a pus pe B.I. în posesia terenului care i-a fost atribuit. Contestația introdusă de reclamant împotriva acestei puneri în posesie a fost retrimisă la judecătoria de sector din București.

9. Prin sentința din 20 noiembrie 1996, instanța a respins acțiunea pe motiv că atribuirea terenului lui B.I. s-a făcut cu respectarea dispozițiilor legii nr. 18/1991 și că reclamantul nu avea titlu de proprietate asupra terenului în litigiu. La recursul reclamantului, această sentință a fost

confirmată prin decizia definitivă din data de 26 iunie, 1997 pronunțată de Curtea de Apel din București.

10. Fiind vorba despre contestația introdusă de reclamant împotriva deciziilor date 12 septembrie și 16 octombrie, 1991 ale comisiei județene, după mai multe amânări, dosarul a fost înscris pe rolul judecătoriei din Slatina.

11. B.I. și un alt terț, D.G., căruia i s-a atribuit între timp terenul în suprafață de 2500 m² revendicat de reclamant, au devenit părți în proces.

12. Prin sentința din 1 martie, 1999, judecătoria a anulat deciziile comisiei județene și a condamnat-o pe aceasta să reconstituie dreptul de proprietate al reclamantului asupra terenului în suprafață de 2766 m² și asupra a 2358 m² din terenul de 2500 m². Pentru rest, și anume o parcelă de 142 m², aceasta trebuia să-i fie restituită pe un alt amplasament, dat fiind faptul că amplasamentul inițial era ocupat de un imobil construit de D.G. De altfel, judecătoria a respins excepția invocată în baza autorității de lucru judecat a deciziei definitive din 26 iunie, 1997, ridicată de B.I.

13. Urmare apelului și recursului intentate de B.I. și de D.G., această sentință a fost confirmată prin două decizii definitive din 22 septembrie 1999 și din 25 ianuarie 2000 pronunțate de Tribunalul Județean Argeș și de Curtea de Apel din Pitești.

14. La 4 octombrie, 1999, reclamantul a obținut investirea sentinței din 1 martie 1999 cu formula executorie.

15. Ca urmare a refuzului comisiei locale și a comisiei județene să execute sentința menționată mai sus, reclamantul le-a citat la Judecătoria Slatina pentru a obține punerea în posesie asupra celor trei parcele, precum și un titlu de proprietate. El a mai solicitat restituirea a mai multor alte terenuri, în suprafață totală de 4,5 hectare. Prin sentința din 6 iulie 2001, judecătoria a admis parțial acțiunea și a condamnat părțile pârâte să-l pună pe reclamant în posesia terenului de 2358 m² și a parcelei de 142 m². Judecătoria a respins cererea referitoare la punerea în posesia terenului de 2766 m², pe motiv că acesta i-a fost atribuit lui B.I. și că procesul-verbal prin care acest terț a fost pus în posesie a fost validat prin decizia definitivă din 26 iunie, 1997 a Curții de Apel București.

16. La apelul reclamantului, prin decizia din 29 octombrie 2001, devenită definitivă prin nerecurare, Tribunalul Județean Olt, bazându-se pe autoritatea de lucru judecat a sentinței din 1 martie, 1999, a admis integral acțiunea, a dispus punerea reclamantului în posesia celor trei parcele aflate în litigiu și a condamnat comisia județeană să emită un titlu de proprietate asupra ansamblului terenurilor revendicate, din care făceau parte cele trei parcele sus-menționate. La cererea reclamantului, la data de 13 decembrie, 2001, această decizie a fost investită cu formula executorie. În vederea executării acesteia, reclamantul a făcut numeroase demersuri pe lângă Primăria din Oporelu, Prefectura Județeană Olt și Ministerul Administrației Locale.

17. La 15 august, 2002, la propunerea Comisiei Locale, Prefectura Olt și Comisia Județeană i-au eliberat reclamantului un titlu de proprietate asupra terenurilor în suprafață totală de 4,5 hectare, dar situate pe alte amplasamente decât cele stabilite prin sentința din 1 martie 1999 și prin decizia din 29 octombrie 2001 și, în cea mai mare parte, în extravilan.

18. La 11 februarie, 2002 și la 14 august, 2003, Prefectura Olt și Comisia Județeană i-au eliberat lui B.I. și lui D.G. titluri de proprietate asupra a două terenuri în suprafață de 2 800 m² și de 1 000 m² care coincideau parțial cu cele două terenuri de 2766 m² și de 2358 m² care aparțineau reclamantului în temeiul sentinței din 1 martie, 1999 și a deciziei din 29 octombrie, 2001.

19. La 24 februarie și la 13 martie, 2003, un executor judecătoresc s-a prezentat la Primăria comunei Oporelu în vederea punerii în executare a deciziei din 29 octombrie, 2001. În procesele-verbale întocmite cu această ocazie, el a constatat că nici una din dispozițiile acestei decizii nu a fost executată ca urmare a opoziției primarului care a declarat că i-a fost imposibil să preia terenul atribuit lui B.I pentru a-l restitui reclamantului.

20. Reclamantul a citat la Judecătoria din Slatina comisia locală și comisia județeană ca și pe B.I. și pe D.G. pentru a obține anularea titlurilor de proprietate eliberate acestora din urmă. El a solicitat de asemenea anularea titlului de proprietate care i-a fost eliberat în data de 15 august,

2002 și eliberarea unui nou titlu conform dispozițiilor deciziilor din 1 martie, 1999 și din 29 octombrie, 2001.

21. Judecătoria a dispus efectuarea unei expertize a cărei concluzii a fost că B.I. și D.G. ocupau parțial, în temeiul titlurilor de proprietate care le-au fost eliberate, terenurile care ar fi trebuit să fie restituite reclamantului în conformitate cu sentința din 1 martie, 1999.

22. Prin sentința din 6 noiembrie, 2003, confirmată în apelul reclamantului prin decizia datată 26 octombrie, 2004 a Tribunalului Județean Olt, acțiunea a fost respinsă pe motiv, pe de o parte, că terenurile pe care reclamantul le putea pretinde în baza sentinței definitive și a celor înscrise în titlurile de proprietate ale terților nu coincideau decât parțial și, pe de altă parte, că titlurile de proprietate ale terților au fost eliberate cu respectarea procedurii prevăzută de Legea nr. 18/1991.

23. Recursul declarat de reclamant a fost respins prin decizia definitivă din 19 ianuarie, 2006 a Curții de Apel Timișoara care, după ce a constatat neconcordanța dintre sentințele din 20 noiembrie 1996 și cea din 1 martie 1999 recunoscând dreptul de proprietate al terților și al reclamantului asupra acelorași terenuri, a conchis că, dând prioritate terților, autoritățile locale au procedat corect, având în vedere faptul că sentința din 20 noiembrie 1996 era anterioară celei favorabile reclamantului.

II. DREPTUL INTERN APLICABIL

24. Legea nr. 18/1991 referitoare la domeniul funciar

Articolul 8

« Stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor care se află în patrimoniul cooperativelor agricole de producție se face în condițiile prezentei legi, prin reconstituirea sau prin constituirea dreptului de proprietate.

Beneficiază de prevederile prezentei legi cei care erau membri ai cooperativelor și care au contribuit cu propriile lor terenuri la intrarea în cooperativă sau cei cărora li s-au confiscat terenurile de către aceasta din urmă, ca și moștenitorii acestora (...) »

Articolul 11

« (1) În fiecare comună, o comisie condusă de primar (...) va fi competentă pentru reconstituirea dreptului de proprietate, punerea în posesie și eliberarea titlurilor de proprietate celor în drept.

(2) Comisiile locale își desfășoară activitatea sub îndrumarea unei comisii județene, numită prin ordinul prefectului și condusă de acesta (...)

(4) Comisia județeană are competența de a soluționa contestațiile și de a valida sau invalida măsurile adoptate de comisiile locale.

(5) Cel interesat poate ataca cu recurs împotriva deciziei comisiei județene (...) în termen de 30 de zile de la data la care ea a luat la cunoștință această decizie (...)

(8) Controlul jurisdicțional se limitează exclusiv la aplicarea corectă a prevederilor prezentei legi referitoare la dreptul de a obține titlul de proprietate , la suprafața de

teren care îi revine celui în cauză și, dacă este cazul, diminuarea suprafeței, conform legii (...)

(10) Sentința tribunalului este definitivă. Comisia județeană care a eliberat titlul de proprietate are obligația de a-l modifica, înlocui sau anula, conform acestei sentințe. »

ÎN DREPT

I. ASUPRA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A ARTICOLULULUI 6 PARAGRAFUL 1 DIN CONVENȚIE

25. Reclamantul se plânge de neexecutarea sentinței definitive din 1 martie, 1999, pronunțată de Judecătoria din Slatina și a deciziei definitive din 29 octombrie, 2001 a Tribunalului Județean Olt. El invocă articolul 6 paragraful 1 din Convenție, care dispune în părțile sale aplicabile:

« Orice persoană are dreptul la audierea echitabilă a cauzei sale (...) de către un tribunal independent și imparțial, (...), care va decide (...) asupra contestațiilor referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil (...) »

A. Asupra admisibilității

26. Curtea constată că această plângere este întemeiată în temeiul articolului 35 paragraful 3 din Convenție. Curtea relevă de altfel că nu

există nici un alt motiv de inadmisibilitate. Se cuvine deci să o declarăm admisibilă.

B. Asupra fondului

27. Guvernul consideră că autoritățile administrative nu sunt responsabile de neexecutarea sau de întârzierea în executarea deciziilor judiciare definitive sus-menționate. Dimpotrivă, el constată că la data de 15 august, 2002, reclamantului i s-a eliberat un titlu de proprietate pentru toate terenurile revendicate și că valabilitatea acestui titlu a fost confirmată prin decizia definitivă din 19 ianuarie, 2006 a Curții de Apel din Timișoara.

28. În ceea ce privește amplasarea terenurilor, Guvernul admite că terenurile atribuite reclamantului nu corespundeau amplasamentului stabilit prin sentința din 1 martie, 1999. Cu toate acestea, el constată că neexecutarea acestei sentințe nu este imputabilă autorităților, ci rezultă din imposibilitatea obiectivă de executare ca urmare a existenței unor titluri de proprietate ale unor terți, titluri a căror valabilitate a fost confirmată prin decizii judiciare definitive.

29. Reclamantul combate teza Guvernului. El declară că titlul de proprietate care i-a fost eliberat în data de 15 august, 2002 nu respectă în nici un fel amplasamentele terenurilor stabilite prin sentința din 1 martie, 1999. De altfel, el consideră că imposibilitatea obiectivă invocată de Guvern se datorează propriilor sale acțiuni, și anume, eliberării ilegale a

titlurilor de proprietate unor terți după finalizarea procedurilor care au avut drept rezultat sentința definitivă menționată mai și decizia definitivă din 29 octombrie, 2001, care dispunea restituirea terenurilor în litigiu reclamantului.

30. Curtea atrage atenția că executarea unei sentințe sau a unei decizii, pronunțată de orice instanță, trebuie să fie considerată a face parte integrantă din « proces » în sensul articolului 6 din Convenție. Dreptul de a recurge la un tribunal este iluzoriu dacă ordinea juridică internă a unui Stat contractant ar permite ca o decizie judiciară definitivă și executorie să rămână inoperantă în detrimentul uneia din părți (*Cauza Imobiliare Saffi împotriva Italiei* [GC], nr. 22774/93, paragraful 63, CEDH 1999-V).

31. Curtea admite că dreptul de acces la un tribunal nu poate obliga un Stat să dispună executarea fiecărei sentințe cu caracter civil indiferent de împrejurări (*Cauza Sanglier împotriva Franței*, nr. 50342/99, paragraful 39, 27 mai 2003). Cu toate acestea, ea observă că dacă administrația refuză sau omite să se execute, sau dacă tergiversează în executarea acesteia, garanțiile prevăzute la articolul 6 de care beneficiază justițiabilul în etapa judiciară a procedurii își pierd orice rațiune de a fi (*Cauza Hornsby împotriva Greciei*, decizia din 19 martie, 1997, *Culegerea de hotărâri și decizii* 1997-II, paginile 510-511, paragraful 41).

32. Curtea remarcă faptul că în speță, nu se contestă că sentința din 1 martie, 1999 care condamnă comisia județeană să-i reconstituie

reclamantului proprietatea asupra a trei terenuri ale căror amplasament era, cel puțin în ceea ce privește parcelele de 2766 m² și de 2358 m², identificat cu claritate nu a fost nici pusă în executare și nici casată sau modificată ulterior. Dimpotrivă, prin decizia definitivă din 29 octombrie, 2001, Tribunalul Județean Olt, bazându-se pe autoritatea de lucru judecat a sentinței din 1 martie, 1999, a dispus punerea reclamantului în posesia celor trei parcele în cauză și a condamnat comisia județeană să-i elibereze un titlu de proprietate.

33. Pentru acest motiv și având în vedere faptul că aceste parcele nu se regăsesc în titlul de proprietate eliberat reclamantului la 15 august, 2002, Curtea nu poate subscrie la argumentul Guvernului conform căruia eliberarea acestui titlu, coroborată cu validarea sa de către Curtea de Apel Timișoara, și conchide că în speță a existat executarea sentinței din 1 martie, 1999 și a deciziei din 29 octombrie, 2001.

34. Curtea nu împărtășește nici punctul de vedere a Guvernului conform căruia executarea deciziilor litigioase se lovește de o imposibilitate obiectivă datorată existenței titlurilor eliberate terților. În acest sens, Curtea observă că aceste titluri au fost întocmite la 11 februarie, 2002 și la 14 august, 2003, adică după sentința din 1 martie, 1999 și după decizia din 29 octombrie, 2001 care condamnau Comisia Județeană să-l pună pe reclamant în posesia acelorași terenuri și să-i elibereze un titlu de proprietate.

35. Aceste elemente sunt suficiente Curții pentru a conchide că, în cauza de față, refuzând executarea sentinței din 1 martie, 1999 și a deciziei din 29 octombrie, 2001, prin care se dispunea punerea reclamantului în posesia mai multor terenuri identificate și în lipsa unei justificări valabile pentru acest refuz sau pentru atribuirea terenurilor fără legătură cu aceste decizii, autoritățile naționale l-au privat de un acces efectiv la un tribunal (v., *mutatis mutandis*, cauza *Dragne și alții împotriva României*, nr. 78047/01, paragraful 29, 7 aprilie 2005 ; cauza *Tacea împotriva României*, nr. 746/02, paragraful 27, 29 septembrie 2005 ; cauza *Georgi împotriva României*, nr. 58318/00, paragraful 60, 24 mai 2006 și *Abăluță împotriva României*, nr. 77195/01, paragraful 41, 15 iunie 2006).

36. Pe cale de consecință, a existat o încălcare a articolului 6 paragraful 1 din Convenție.

II. ASUPRA PRETINSEI ÎNCĂLCĂRI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL N° 1 DIN CONVENȚIE

37. Reclamantul denunță o încălcare a dreptului său de proprietate, ca urmare a neexecutării sentinței definitive din 1 martie, 1999, pronunțată de Judecătoria din Slatina și a deciziei definitive din 29 octombrie, 2001 a Tribunalului Județean Olt. El invocă articolul 1 din Protocolul nr. 1, formulat astfel:

« Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa decât pentru motive de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale de drept internațional (...) »

A. În legătură cu admisibilitatea

38. Curtea constată că acest capăt de cerere este legat de capătul de cerere formulat în sensul articolului 6 paragraful 1 din Convenție și se cuvine deci să fie de asemenea declarat admisibil.

B. În legătură cu fondul

39. Guvernul susține de la bun început că reclamantul nu poate pretinde o atingere adusă dreptului la respectarea bunurilor sale dat fiind faptul că el a primit un titlu de proprietate pentru terenuri în suprafață totală de 4,5 hectare. În ceea ce privește faptul că amplasamentul acestor terenuri nu

corespunde celui dispus de instanțe, Guvernul consideră că reclamantului i-a fost dată o explicație pertinentă, și anume, că executarea *ad literam* a deciziilor pronunțate în favoarea sa era imposibilă datorită validării prin alte decizii judiciare a unor titluri de proprietate eliberate unor terți.

40. Reclamantul contestă poziția Guvernului și subliniază că atribuirea unor alte terenuri decât cele care făceau obiectul deciziilor definitive pronunțate în favoarea sa nu putea repara încălcarea dreptului său la respectarea bunurilor sale. De altfel, el susține că imposibilitatea de a executa aceste decizii este imputabilă autorităților care au eliberat titluri de proprietate ilegale unor terți.

41. Curtea observă de altfel că nu se contestă că ne-executarea *ad literam* a sentinței din 1 martie 1999 și a deciziei din 29 octombrie, 2001 constituie o ingerință în dreptul reclamantului la respectarea bunurilor sale. În acest sens, ea constată că aceste decizii au creat în beneficiul reclamantului « speranța legitimă » de a fi pus efectiv în posesia terenurilor în litigiu și de a obține, ulterior, titlul de proprietate (v., cauza *mutatis mutandis*, *Abăluță*, menționată mai sus, paragraful 55 și cauza *Tacea*, menționată mai sus, paragraful 37). În aceste condiții, creanța sa este suficient stabilită pentru a constitui o « valoare patrimonială » și antrenează aplicarea garanțiilor prevăzute la articolul 1 din Protocolul nr. 1.

42. Curtea mai observă că primul argument al Guvernului se aseamănă cu excepția ridicată din incompatibilitatea *ratione personae* a acestui capăt

de cerere cu dispozițiile Convenției. În acest sens, Curtea amintește că o decizie sau o măsură favorabilă reclamantului nu este suficientă pentru a-i retrage calitatea de « victimă » decât dacă autoritățile naționale au recunoscut în mod explicit sau în materie, apoi au reparat încălcarea Convenției. Ea mai amintește că atribuirea în proprietate a unui alt teren nu este de natură a-i retrage calitatea de « victimă » a unui reclamant (v., *mutatis mutandis*, cauza *Abăluță*, menționată mai sus, paragraful 59).

43. În speță, Curtea observă că în anul 2003, reclamantului i s-a atribuit un titlu de proprietate pe care l-a refuzat pe motiv că acesta contravenea deciziilor din 1 martie 1999 și din 29 octombrie, 2001. Deși valabilitatea acestui titlu a fost confirmată de Curtea de Apel Timișoara, Curtea constată că nici instanțele interne și nici Guvernul nu contestă faptul că amplasamentul terenurilor atribuite nu corespunde celui stabilit prin deciziile invocate de reclamant. De altfel, Curtea observă că nici o autoritate nu a recunoscut nici o eventuală încălcare a dreptului de proprietate al reclamantului ca urmare a atribuirii altor terenuri sau nu a reparat prejudiciul care decurge din aceasta și de care reclamantul se plânge.

44. În sfârșit. Argumentul Guvernului conform căruia deciziile sus-menționate se lovesc de existența unor titluri de proprietate ale unor terți nu poate fi reținut de Curte dat fiind faptul că aceste titluri au fost emise ulterior deciziilor definitive prin care comisia județeană a fost condamnată să-i elibereze reclamantului un titlu de proprietate asupra acestor terenuri.

45. Pe cale de consecință, Curtea consideră că refuzând executarea, conform dispozitivelor în cauză, a sentinței din 1 martie, 1999 și a deciziei din 29 octombrie, 2001, autoritățile naționale l-au privat de reclamant de dreptul său de proprietate asupra terenurilor în litigiu. De altfel, Curtea reiterează constatarea sa anterioară, ca urmare a examinării capătului de cerere întemeiat pe articolul 6 paragraful 1, constând în faptul că nici autoritățile locale și nici Guvernul nu au dat reclamantului o justificare valabilă pentru neexecutarea acestor decizii.

46. O astfel de concluzie dispensează Curtea să cerceteze dacă s-a păstrat un echilibru just între interesul general al comunității și imperativele de salvagardare a drepturilor individuale ale reclamantului (v., *mutatis mutandis*, cauza *Dragne*, menționată mai sus, paragraful 41 ; *Tacea*, menționat mai sus, paragraful 39 ; cauza *Georgi*, menționată mai sus, paragraful 71 și cauza *Abăluță*, menționată mai sus, paragraful 57).

47. În lumina celor de mai sus, Curtea consideră că a existat în speță o încălcare a articolului 1 din Protocolul nr. 1.

III. ASUPRA APLICĂRII ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

48. În conformitate cu articolul 41 din Convenție,

« În cazul în care Curtea declară că a existat o încălcare a Convenției sau a Protocoloalelor sale, și dacă dreptul intern al Înaltei Părți contractante nu permite ștergerea decât în mod imperfect a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții vătămate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă. »

A. Daune

49. Reclamantul solicită, cu titlu de prejudiciu material, fie atribuirea în proprietate a terenurilor la care are dreptul, fie plata sumei de 66 168 Euro (EUR) reprezentând valoarea terenurilor. Declarând că privarea de folosință a acestor terenuri l-a împiedicat să înființeze o fermă agricolă, reclamantul mai pretinde suma de 15 000 EUR pentru a compensa câștigul nerealizat. În sfârșit, el pretinde suma de 25 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele fizice și degradarea sănătății sale ca urmare a refuzului autorităților de a se conforma cu deciziile definitive pronunțate în favoarea sa.

50. Guvernul contestă existența unui prejudiciu material și declară că reclamantului i s-a eliberat un titlu de proprietate asupra terenurilor în suprafață totală de 4,5 hectare. Fiind vorba de o daună morală, Guvernul consideră că suma pretinsă este prea mare.

51. Curtea amintește că o decizie constatatoare a unei încălcări antrenează pentru Statul pârât obligația juridică conform Convenției de a stabili un termen pentru a repara acea încălcare și de a-i șterge consecințele. Dacă dreptul intern nu permite ștergerea decât imperfectă a consecințelor acestei încălcări, articolul 41 din Convenție conferă Curții puterea de a acorda o reparație părții vătămate prin acțiunea sau inacțiunea în legătură cu care a fost constatată o încălcare a Convenției.

52. În speță, Curtea constată că, comisia județeană a întocmit un titlu de proprietate în favoarea reclamantului pentru terenuri în suprafață de 4,5 hectare. Cu toate acestea, Curtea observă că terenurile menționate în cele două decizii favorabile reclamantului nu figurează în acest titlu, dar că terenurile atribuite în schimb se află în cea mai mare parte a cazurilor în extravilan, precum și că solicitantul nu a fost niciodată pus în posesia acestor terenuri. De altfel, nici Guvernul nu susține că aceste terenuri au o valoare echivalentă celei a terenurilor la care reclamantul avea drept (v., *a contrario*, cauza *Sabin Popescu împotriva României*, nr. 48102/99, paragraful 91, 2 martie, 2004). Din acest motiv, Curtea nu poate, în speță, să considere că reclamantului i s-au acordat bunuri echivalente celor la care avea dreptul și că astfel prejudiciul său este reparat (v., *mutatis mutandis*, cauza *Abăluță*, menționată mai sus, paragraful 69).

53. Curtea consideră, în circumstanțele cauzei, că punerea reclamantului în posesia bunurilor aflate în litigiu și eliberarea unui nou titlu de

proprietate, conform sentinței din 1 martie 1999 a Judecătoriei din Slatina și a deciziei din 29 octombrie, 2001 a Tribunalului Județean Olt, l-ar pune în măsura în care este posibil, într-o situație echivalentă celei în care s-ar afla dacă cerințele articolului 6 paragraful 1 din Convenție și ale articolului 1 din Protocolul nr. 1 nu ar fi fost ignorate (v., *mutatis mutandis*, cauza *Abăluță*, menționată mai sus, paragraful 70).

54. În cazul în care Statului pârât nu procedează la o astfel de restituire într-un termen de trei luni de la data la care această hotărâre va fi devenit definitivă, Curtea decide că statul va trebui să-i plătească reclamantului, ca daune materiale, o sumă care să corespundă valorii actuale a bunurilor, și anume 10 000 EUR.

55. Cu referire la suma pretinsă cu titlu de lipsă de folosință a terenurilor, Curtea nu poate alocă nici o sumă cu acest titlu, pe de o parte datorită faptului că aceasta a dispus restituirea terenurilor ca măsură reparatorie în conformitate cu articolul 41 din Convenție și, pe de altă parte, deoarece atribuirea unei sume cu acest titlu ar îmbrăca în speță un caracter speculativ, posibilitatea de a înființa o fermă și randamentul unei ferme agricole fiind în funcție de mai multe variabile. Cu toate acestea, ea va ține cont de privarea de proprietate suportată de reclamant cu ocazia reparării prejudiciului moral (v., *mutatis mutandis*, cauza *Radu împotriva României*, nr. 13309/03, paragraful 49, 20 iulie 2006 și cauza *Penescu împotriva României*, nr. 13075/03, paragraful 41, 5 octombrie 2006).

56. În acest sens și în limita competenței sale, Curtea consideră că în orice caz evenimentele în cauză au adus grave atingeri dreptului reclamantului la respectarea bunurilor sale, pentru care suma de 1 000 EUR reprezintă o reparație echitabilă a prejudiciului legat de lipsa de folosință a imobilului și a prejudiciului moral suportat.

B. Onorarii și cheltuieli

57. Reclamantul solicită 9 800 EUR pentru onorariile și cheltuielile suportate la instanțele interne și pentru cele suportate la Curte. El nu prezintă acte justificative.

58. Guvernul se opune la acordarea unei sume cu acest titlu fără acte justificative.

59. Conform jurisprudenței Curții, reclamanții nu pot obține rambursarea onorariilor și cheltuielilor suportate de ei decât în măsura în care se stabilește realitatea acestora, necesitatea și caracterul lor rezonabil. În speță, în lipsa oricărui act justificativ, Curtea respinge cererea referitoare la onorarii și cheltuieli.

C. Dobânzi moratorii

60. Curtea consideră adecvat să stabilească rata dobânzilor moratorii la rata dobânzilor moratorii la împrumuturile acordate de Banca centrală europeană majorate cu trei procente.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Declară* cererea admisibilă;
2. *Decide* că a existat o încălcare a articolului 6 paragraful 1 din Convenție;
3. *Decide* că a existat o încălcare a articolului 1 din Protocolul n° 1 ;
4. *Decide*:
 - a) că Statul pârât trebuie să execute sentința din 1 martie 1999 pronunțată de Judecătoria din Slatina și decizia din 29 octombrie, 2001 a Tribunalului Județean Olt în termen de trei luni de la data la care prezenta hotărâre devine definitivă conform articolului 44 paragraful 2 din Convenție ;
 - b) că, dacă nu se efectuează această executare, Statul pârât trebuie să-i plătească reclamantului, de asemenea în termen de trei luni, 10 000 EUR (zece mii de Euro) ca daune materiale;
 - c) că în orice caz, Statul pârât trebuie să-i plătească reclamantului 1 000 EUR (o mie de Euro) pentru orice alte prejudicii;
 - d) că sumele în chestiune să fie convertite în moneda națională a Statului pârât la cursul de schimb aplicabil la data plății la care se va adăuga orice sumă care ar putea fi datorată cu titlul de impozit;

e) că începând de la expirarea numitului termen și până la plată, aceste sume vor fi majorate cu o dobândă simplă la o rată egală cu cea pentru împrumuturile acordate de Banca centrală europeană aplicabilă în această perioadă, majorată cu trei procente;

5. *Respinge* cererea de satisfacție echitabilă pentru surplus.

Întocmită în limba franceză, apoi comunicată în scris în data de 28 iunie 2007 conform articolului 77 paragrafele 2 și 3 din regulament.

Santiago QUESADA

Grefier

Boštjan M. ZUPANČIČ

Președinte
